

Kartka z kalendarza – kwiecień 2020

1.04.

(1750) – 1750 – ur. **HUGO KOŁŁATAJ**, publicysta oświeceniowy, działacz i pisarz polityczny, katolicki prezbiter i kanonik, działacz Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych i Komisji Edukacji Narodowej, jeden z twórców Konstytucji 3 Maja, autor *Listów Anonima*, zm. 28.02.1812

(1875) – 1875 – ur. **EDGAR WALLACE**, angielski pisarz, autor powieści kryminalnych i sensacyjnych, dramatów, autor powieści m. in. *Czerwony krąg*, *Twarz o zmroku*, zm. 10.02.1932

(1925) – 1925 – ur. **WOJCIECH JERZY HAS**, reżyser i scenarzysta filmowy, autor m.in. filmów *Pętla*, *Pożegnania*, *Jak być kochaną*, *Lalka* i *Rękopis znaleziony w Saragossie*, zm. 3.10.2000

(1945) – 1945 – otwarcie (po przerwie wojennej) **BIBLIOTEKI NARODOWEJ**

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PTAKÓW - ptaki od wieków inspirują i fascynują ludzi – są symbolem wolności, potrafią latać, pięknie śpiewać. Niestety, rośnie liczba zagrożeń, które powodują, że ich populacja się zmniejsza.

2.04

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI, - dzień ten ma na celu rozpowszechnienie książek oraz czytania wśród najmłodszych. Obchodzone jest w rocznicę urodzin słynnego baśniopisarza Hansa Christiana Andresena.

ŚWIATOWY DZIEŃ ŚWIADOMOŚCI AUTYZMU – celem Światowego Dnia Autyzmu jest podnoszenie świadomości ludzi na temat zaburzeń związanych z tą chorobą. W tym dniu każdy może okazać wsparcie i pomoc osobom, które najbardziej jej potrzebują.

(1805) – 1805 – ur. **HANS CHRISTIAN ANDERSEN** – pisarz duński, autor znanych na całym świecie literackich baśni dla dzieci, m.in.: *Brzydkie kaczątko*, *Dziewczynka z zapałkami*, *Calineczka*, *Królowa Śniegu*, zm. 4.07.1875

(1840) – 1840 – ur. **ÉMILE ZOLA**, francuski pisarz, eseista, dziennikarz, krytyk sztuki, przedstawiciel nurtu naturalizmu, autor m.in. powieści *Germinal*, *Nana*, *Wszystko dla pań*, zm. 29.09.1902

(2005) – 2005 – zm. Papież św. **JAN PAWEŁ II**, właśc. Karol Wojtyła, święty Kościoła katolickiego, polski duchowny katolicki, biskup, arcybiskup krakowski, kardynał, papież, poeta i dramaturg, aktor, poliglota, pedagog, filozof historii, fenomenolog, mistyk, ur. 18.05.1920

3.04.

DZIEŃ TĘCZY - to piękne zjawisko optyczne i meteorologiczne po prostu zasługuje na własne święto – nosi ono nazwę „Find a Rainbow”. 3 kwietnia warto więc modlić się

o deszcz, bo wtedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że uda nam się uwiecznić na niebie tęczę.

4.04. ŚWIATOWY DZIEŃ GEOGRAFA - bez odkryć geograficznych świat pewnie wyglądałby inaczej. 4 kwietnia upamiętniamy tych, którzy poświęcili swoje życie geografii.

(40) – 1980 – zm. **WŁADYSŁAW TATARKIEWICZ**, filozof i historyk filozofii, estetyk, etyk, historyk sztuki, autor m.in. *Historii filozofii*, traktatu *O szczęściu*, ur. 3.04.1886

5.04. (15) – 2005 – zm. **SAUL BELLOW**, amerykański powieściopisarz żydowskiego pochodzenia, autor powieści m. in. *Stan zawieszenia*, *Herzog*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1976 r., ur. 10.06.1915

6.04. ŚWIATOWY DZIEŃ SPORTU - sport to zdrowie! Nie tylko wpływa pozytywnie na kondycję fizyczną, ale i kształtuje charakter. Nawet osoby, które jedynie obserwują zmagania sportowców mają frajdę. Światowy Dzień Sportu to dobra okazja, by podkreślić znaczenie sportu w dzisiejszym świecie.

(500) – 1520 – zm. **RAFAEL** (właśc. Raffaello Santi), włoski malarz i architekt, ur. 26.03.1483

(105) – 1915 – ur. **TADEUSZ KANTOR**, malarz, scenograf, reżyser, pisarz, twórca teatru Cricot 2, zm. 8.12.1990

7.04. ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA - obchodzony od 1950 roku w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (1948).

DZIEŃ PRACOWNIKA SŁUŻBY ZDROWIA - święto tych, którzy z ogromną cierpliwością dbają o nasze zdrowie i przynoszą ulgę w cierpieniu.

8.04. DZIEŃ NIEWIDZIALNEJ PRACY - pracą niewidzialną nazywamy wszelkie aktywności wykonywane w ramach rodziny i wolontariatu. W pierwszy wtorek kwietnia mamy niepowtarzalną szansę na to, by dostrzec bohaterów, którzy za swoją pracę nie biorą ani grosza.

10.04. DZIEŃ RODZEŃSTWA - brat lub siostra to taka osoba, którą kochamy, a jednocześnie kłócimy się z nią przy byle okazji. Bez rodzeństwa życie było jednak zdecydowanie nudniejsze, dziś warto więc pokazać najbliższym, że o nich pamiętamy.

HOŁD PRUSKI złożony na krakowskim rynku królowi Zygmuntovi Staremu przez księcia Albrechta Hohenzollerna.

(100) - 1920 – ur. **MACIEJ SŁOMCZYŃSKI** - pseud. Joe Alex i in., prozaik, dramaturg, tłumacz, autor powieści kryminalnych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in. sensacyjno-przygodowego cyklu *Czarne okręty*, zm. 21.03.1998

11.04. DZIEŃ RADIA - polskie święto ustanowione na pamiątkę uchwalenia 11 kwietnia 1923 r. wytycznych do ustawy radiotelegraficznej, czyli dokumentu, który przyczynił się do powstania polskiej radiofonii.

(50) - 1970 - ur. **JOANNA FABICKA**, pisarka, felietonistka, autorka m.in. cyklu książek dla młodzieży o dojrzewaniu nastoletniego Rudolfa Gąbczaka i jego dysfunkcyjnej rodzinie: *Szalone życie Rudolfa, Świńskim truchtem, Seks i inne przykrości, Tango ortodonto*.

12.04. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ LOTNICTWA I KOSMONAUTYKI, ustanowiony na pamiątkę pierwszego lotu człowieka w kosmos (1961) i pierwszego startu promu kosmicznego (1981). Jurij Gagarin był pierwszym człowiekiem w przestrzeni kosmicznej. Międzynarodowy Dzień Lotnictwa i Kosmonautyki to hołd dla niego oraz tych, którzy przyczynili się do historycznego lotu w kosmos.

DZIEŃ CZEKOLADY - niezmiennie uwielbiana na całym świecie od ponad 200 lat, w coraz bardziej wymyślnych odsłonach: to już nie tylko ciastka, batony czy lody, ale również piwo, mydło czy nawet masaż.

(100) – 1920 – ur. **ANNA KAMIEŃSKA**, poetka, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci, zm. 10.05.1986

(75) – 1945 – zm. **FRANKLIN DELANO ROOSEVELT**, amerykański polityk, prezydent USA, ur. 30.01.1882

(45) – 1975 – zm. **JOSEPHINE BAKER**, francuska piosenkarka i tancerka, ur. 3.06.1906

13.04. ŚWIATOWY DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR KATYNIA, uchwalony 14 listopada 2007 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w celu oddania hołdu ofiarom zbrodni katyńskiej – oficerom Wojska Polskiego. Święto upamiętnia ofiary zbrodni katyńskiej dokonane przez NKWD. To jedno z najsmutniejszych wydarzeń w historii naszego kraju.

DZIEŃ SCRABBLE - kultowa gra wymyślona przez Alfreda Buttsa w 1931 roku. Jej ogromną popularność potwierdza choćby fakt, że organizuje się mistrzostwa świata w Scrabble. Tworzenie słów to świetna zabawa, dlatego dziś warto zagrać z rodzinką albo przyjaciółmi.

(325) – 1695 – zm. **JEAN DE LA FONTAINE**, francuski poeta i bajkopisarz, ur. 7 lub 8.10.1621

14.04. ŚWIĘTO CHRZTU POLSKI

(90) – 1930 – zm. **WŁODZIMIERZ MAJAKOWSKI**, rosyjski poeta, ur. 19.07.1893

15.04. ŚWIATOWY DZIEŃ SZTUKI - sztuka towarzyszy nam praktycznie od samego początku cywilizacji ludzkiej. To sposób na to, by zachwyć, wzruszyć, zrelaksować. W Światowy Dzień Sztuki warto wybrać się do teatru, kina albo opery i zasmakować „kultury”.

(155) – 1865 - ur. **OLGA BOZNAŃSKA**, malarka, portrecistka, przedstawicielka okresu modernizmu, członkini szkoły monachijskiej, autorka znanych portretów m. in. *Dziewczynki z chryzantemami*, zm. 26.10.1940

(155) – 1865 – zm. (zginął w zamachu) **ABRAHAM LINCOLN**, prezydent USA, ur. 12.02.1809

(75) – 1945 - ukazał się pierwszy numer tygodnika **PRZEKRÓJU**

(40) – 1980 – zm. **JEAN-PAUL SARTRE**, francuski pisarz, laureat Nagrody Nobla w 1964 r., ur. 21.06.1905

(90) - 1930 - ur. **ANTONI BORATYŃSKI**, grafik, malarz, autor znakomitych ilustracji poetyckich w książkach dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Nie kończąca się historia od A do Z M.*

16.04. *Endego, Na kotysce kogut złoty* K.I. Gałczyńskiego (nagroda Premio Europeo), *Bajki* B. Leśmiana, *Ballady, bajki, wiersze* A. Mickiewicza, *Woda żywa* S. Wortman, zm. 7.05.2015

17.04. **ŚWIATOWY DZIEŃ KOSTKI RUBIKA** - Ta zabawka logiczna to wyzwanie dla największych mózgowców. 17 kwietnia nie wypada odmówić rywalizacji z wynalazkiem Ernő Rubika.

(135) – 1885 – ur. **KAREN BLIXEN**, duńska pisarka, zm. 7.09.1962

18.04. **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTEKÓW** - obchodzony od 1948 r. z inicjatywy UNESCO. Zabytki mają szczególne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, dlatego każdemu z nas powinno zależeć na ich ochronie.

EUROPEJSKI DZIEŃ PRAW PACJENTA obchodzony jest we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Ma na celu przypomnienie o 14 prawach zawartych w Europejskiej Karcie Praw Pacjenta, które są gwarantem „wysokiego poziomu ochrony ludzkiego zdrowia”.

(65) – 1955 – zm. **ALBERT EINSTEIN**, niemiecki fizyk teoretyk, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki, twórca szczególnej teorii względności i autor wynikającej z niej równoważności masy i energii, sformułowanej słynnym wzorem $E = mc^2$, twórca ogólnej teorii względności uważanej za jego największe dzieło, ur. 14.03.1869

20.04. **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WOLNEJ PRASY** - Dzięki prasie możemy dowiedzieć się co się wokół nas dzieje. Dlatego tym bardziej wszystkim powinno zależeć, by była ona obiektywna i niezależna.

(115) - 1905 – ur. **HANNA JANUSZEWSKA**, prozaik, poetka, tłumaczka, autorka sztuk scenicznych i słuchowisk radiowych, wielu zbiorów wierszy, baśni i bajek dla dzieci, m.in.: *Z góry na Mazury, Siwa Gąska, siwa, O Flisaku i Przydróżce, Bajki o czterech wiatrach* (książka wpisana na Listę Honorową im. H.Ch. Andersena), zm. 18.07.1980

21.04. (110) – 1910 – zm. **MARK TWAIN**, amerykański pisarz, ur. 30.11.1835

22.04. **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI**, obchodzony w Polsce od 1990 roku. W Dniu Ziemi prowadzone są najróżniejsze akcje mające na celu ukształtować postawę ekologiczną w społeczeństwie.

23.04. **ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH**, ogłoszony przez UNESCO w 1997 roku. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich obchodzony jest w celu promocji czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej za pomocą praw autorskich. Święto narodziło się w Katalonii, a jego data 23 kwietnia jest symboliczna dla literatury światowej. W ten dzień zmarli wybitni poeci Miguel de Cervantes, William Szekspir oraz Inca Garcilaso de la Vega.

24.04. **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ SOLIDARNOŚCI MŁODZIEŻY** - choć to święto młodzieży, to jego „staż” zdecydowanie zalicza się do kategorii wiekowej seniorów. Po raz pierwszy obchodzone je bowiem w 1957 roku na wniosek Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

(5) – 2015 – zm. **WŁADYSŁAW BARTOSZEWSKI**, polski historyk, publicysta, dziennikarz, pisarz, działacz społeczny, polityk oraz dyplomata, ur. 19.2.1922

25.04. (10) – 2010 – zm. **ALAN SILLITOE**, brytyjski powieściopisarz, nowelista i autor opowiadań, autor przeniesionych na ekran utworów: powieści łotrzykowskiej *Z soboty na niedzielę* i opowiadania *Samotność długodystansowca*, ur. 4.03.1928

26.04. **ŚWIATOWY DZIEŃ WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ** - święto ustanowiono w 2000 roku na pamiątkę wejścia w życie konwencji powołującej Światową Organizację Własności Intelektualnej w 1970 roku. Celem tego wydarzenia jest pogłębienie wiedzy na temat prawa własności intelektualnej, patentów, znaków towarowych, wzorów, czy podkreślenia ich znaczenia w codziennym życiu.

(110) – 1910 – zm. **BJØRNSTJERNE BJØRNSON**, norweski prozaik, dramatopisarz, publicysta, poeta, mówca i polityk laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, autor opowiadania *Dziewczę ze Słonecznego Wzgórza* oraz wiersza *Ja, vi elsker dette Landet*, który stał się norweskim hymnem narodowym, ur. 8.12.1832

(25) - 1995 – zm. **HANNA OŻOGOWSKA**, prozaik, tłumaczka, pedagog, autorka słuchowisk radiowych oraz popularnych książek dla dzieci i młodzieży głównie obyczajowych, których akcja rozgrywa się w środowisku szkolnym i rodzinnym, m.in.: *Złota kula*, *Dziewczyzna i chłopak*, *czyli heca na czternaście fajerek*, *Ucho od śledzia*, *Głowa na tranzystorach*, *Za minutę pierwsza miłość*, ur. 20.07.1904

27.04. (115) – 1905 – ur. **JULIAN STRYJKOWSKI**, filolog polski i pisarz żydowskiego pochodzenia, doktor nauk humanistycznych, prozaik, autor opowiadań, dramaturg i dziennikarz, autor m.in. powieści *Głosy w ciemności*, *Austeria*, *Sen Azrila*, zm. 8.08.1996

28.04. (95) – 1925 – zm. **JAN STYKA**, malarz, autor obrazów historycznych, religijnych i batalistycznych; autor m.in. Panoramy Racławickiej (wraz z Wojciechem Kossakiem), Panoramy siedmiogrodzkiej oraz panoramy o tematyce religijnej Golgota, ur. 8.04.1858

(40) – 1980 – zm. **ALFRED HITCHCOCK**, brytyjski reżyser i producent filmowy, pionier suspensu i thrillera psychologicznego, uznawany za jednego z najbardziej wpływowych twórców filmowych w historii kina, autor m.in. filmów *39 kroków*, *Starsza pani znika*, *Ptaki*,
ur. 13.08.1889

(10) – 2010 – zm. **STEFANIA GRODZIŃSKA**, pisarka, aktorka estradowa i teatralna, satyryk, autorka felietonów do „Szpilek”, monologów i skeczy dla znanych artystów polskich m.in. H. Bielickiej, współpracownik Polskiego Radia i redakcji rozrywki Telewizji Polskiej,
ur. 2.09.1914

29.04. **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TAŃCA** - taniec to wspanała sprawa – dzięki niemu można się oderwać od codziennych zmartwień, dbać o kondycję fizyczną i przytulić się do ukochanej osoby. Dziś obowiązkowo – tańce do białego rana!

30.04. Każdy z nas powinien reagować w sytuacji, gdy najmłodszy padają ofiarą przemocy. **ŚWIATOWY DZIEŃ SPRZECIWU WOBEC BICIA DZIECI** dobitnie o tym przypomina.

(710) – 1310 – ur. **KAZIMIERZ III WIELKI**, król Polski, zm. 5.11.1370

(150) – 1870 – ur. **FERENC LEHÁR**, węgierski kompozytor, główny przedstawiciel operetki wiedeńskiej XX wieku, twórca m.in. dzieł *Wesoła wdówka*, *Hrabia Luksemburg*, *Cygańska miłość*, zm. 24.10.1948

Na podstawie materiałów:

- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikiprojekt:Rocznice/przegl%C4%85d/stycze%C5%84>
- <https://www.kalbi.pl/kalendarz-swiat-nietypowych>
- kalendarium rocznic i wydarzeń 2020 - WiMBP w Rzeszowie
- kalendarium świąt i rocznic 2020 - WBP w Łodzi

Opracowała Beata Malentowicz, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu